

Tres pics i repicó o sigui, tercer, segona!

Abans, quan encara no hi havia timbres, moltes cases tenien picaporta, és a dir, una argolla o peça en forma de martell, penjada a la porta, que, alçant-la i deixant-la caure, servia per picar la porta o trucar. En el cas dels habitatges de més d'un planta, el sistema tradicional de trucar a una porta consistia a fer un nombre de pics secs que indicaven el pis i uns repics ràpids i ritmats –els repicons– que indicaven la porta a la qual s'estava trucant, és a dir, si volies trucar al primer segona, havies de fer un pic i dos repicons. D'aquí que tres pics i repicó vulgui dir tercer segona. Diuen que per trucar a l'entresol calia fer un repicó per a la primera porta i dos repicons per a la segona. Segurament avui el sistema no funcionaria, ja que hi ha molt pocs edificis que només tinguin una porta o dues portes per replà.

Font: *Almanac del cordill*, 2012 i webs diverses

Foto: Zoilo López

142

Consultes

Fonts: DIEC2, DSFF Espinal, GEC, OPTIMOT, TERMCAT

Consultes d'«abrigall»

edredó

Peça de roba per posar sobre el llit, generalment plena de plomissol.

nòrdic

Edredó recobert d'una funda de roba de llençol i farcit de plomes o de material sintètic, amb el qual no fa falta ni llençol de sobre ni flassada.

flassada

Peça quadrangular teixida de llana o de cotó, generalment amb lligats i colors diversos, que s'usa com a abrigall en el llit. Nota: La *flassada*, a diferència de la *manta*, és sempre quadrangular i únicament s'usa com a abrigall en el llit.

manta

Peça teixida de llana o de cotó, amb lligats i colors diversos, que s'usa com a abrigall.

haveria

Bèstia de càrrega. Ve de la paraula *haver*, primitivament col·lectiu, 'conjunt d'animals domèstics', béns per excel·lència del propietari del camp.

Ajuntament de
Mollet del Vallès

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Apertura o obertura?

El terme *apertura* és sinònim de *obertura* no més quan significa 'acció de donar entrada, en un règim polític, a corrents més liberals i més democràtics'. Per exemple: *Finalment, el Govern va anunciar un règim d'apertura*. No és correcte, doncs, fer servir el mot *apertura* com a sinònim de *obertura* en altres casos. Per exemple: *l'obertura de la sessió* (i no *apertura*).

Qualificació d'apte o apta?

Tot i que el diccionari normatiu no recull la forma *apte* com a nom, també es fa servir per fer referència a 'qualificació'. Quan es parla de qualificacions acadèmiques (excel·lent, notable, aprovat, apte i suspens), s'utilitzen com a noms i, en conseqüència, no han de concordar en gènere amb el subjecte que obté la qualificació. Per exemple: *Una noia ha rebut la qualificació d'apte* (i no *Una noia ha rebut la qualificació d'apta*). ☺

Contra-direcció, en contra direcció o contra direcció?

L'expressió *contra direcció* està formada per dues paraules que s'escriuen separades: la primera és la preposició *contra* i la segona, el nom *direcció*. Per exemple: *Un vehicle va circular contra direcció per l'autopista*. ☺

Empoderar o apoderar?

El verb *empoderar* no és adequat en català. La denominació catalana adequada per designar l'acció de donar els mitjans a una persona o un grup social per enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics o socials és *apoderar*. Per exemple: *És fonamental apoderar aquest col·lectiu perquè participi plenament en la vida del municipi. La confiança en un mateix i el reconeixement de la força interior són essencials per apoderar-se*.

Fruits secs, fruites seques o fruita seca?

Per designar determinats fruits comestibles, com ara les avellanes, les ametlles, les nous, etc., cal fer servir la denominació tradicional *fruita seca*. Aquesta expressió també es

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir **fireta**. La solució correcta era la **4. Conjunt d'estris de cuina petits per jugar a cuinar**. La guanyadora ha estat Núria Pérez Ratera, seguidora de *L'Estenedor*.

Ara preguntem què vol dir l'expressió **tenir pa a l'ull**?

1. No poder plorar.
2. Ésser molt pobre.
3. No veure una cosa evident.
4. Portar ulleres.

Per concursar, heu d'enviar la resposta de l'endevinalla a mollet@cpl.cat ↗.

Nou! La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà de premi una **Dona d'Aigua** ↗ exclusiva.

pot fer servir en plural: *fruites seques*. Per exemple: *Compra fruita seca per al viatge. Per postres he demanat fruita seca. És una amanida a base d'ametlles i altres fruites seques*. Convé notar que la denominació *fruits secs* no és adequada amb aquest significat. En canvi, sí que ho és quan es fa servir en sentit literal, és a dir, per designar un fruit que és sec. Per exemple: *Aquella planta fa uns fruits secs i arrugats*.

Webs

- ↗ Coneixes els productes gràfics en què ha intervingut el TERMCAT? Coneixes la infografia *Jo corro no faig running*? Et convidem a descobrir-los! Materials gràfics i multimèdia.
- ↗ Busques recursos sobre la llengua de signes catalana?